

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ULUSLARARASI SAĞLIK HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Sayısı ve Harcamaları	3
Tablo 2: Bütçeye İlişkin Başlıca Bilgiler	4

KISALTMALAR

A.Ş	Anonim Şirket
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
SADES	Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri A.Ş.
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMC	Turkish Medical City (Türkiye Tıp Şehri)
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
USHAŞ	Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Uluslararası Sağlık Turizmi Yapacak Olan Aracı Kuruluşlara Yetki Belgesi Verme İşlemlerinin Şirkete Devredilip Tekrar Geri Alınması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

26.07.2018 tarih ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulan USHAŞ, Ana Sözleşme hükümleri çerçevesinde 04.02.2019 tarih ve 9759 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilerek 10.000.000 TL sermaye ile tescil edilmiş ve faaliyetlerine başlamıştır. Başlangıç sermayesinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ödenmiş olup pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır. 2021 yılında Şirket sermayesi geçmiş yıl karlarından karşılanarak 303.957.791 TL arttırılmış ve 313.957.791 TL'ye çıkarılmıştır. Sermaye arttırımı, 14.06.2021 tarih ve 10348 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmiştir. Şirket'in iş ve işlemleri, 663 sayılı KHK ve Ana Sözleşme'de saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi bulunmaktadır.

Şirket, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi değildir.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 2'nci maddesine göre USHAŞ'ın faaliyet alanı şunlardır:

- a) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek,
- b) Ülkemizin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek,
- c) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kuruluşları adına uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak,
- ç) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin bilgi alma başvurularına cevap vermek, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların karşılaşılabilecekleri sorunları tespit ederek önleyici tedbirler almak,
- d) Ülkemizin sağlık sisteminin tanıtımını yapmak, sağlık sistemleri, sağlık finansmanı ve kamu özel işbirliği modelleri konusunda uluslararası kişi ve kuruluşlara danışmanlık yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması ve geliştirilmesine ilişkin yurt dışı talepleri

karşılmak, projeler yapmak ve uygulamak,

e) Yurt dışında sağlık kuruluşu açmak, işletmek, ortaklık kurmak ve işbirliği yapmak, sağlık ve eğitim amacına yönelik bina inşa etmek ve ettirmek, ilaç, cihaz ve tıbbi malzeme tedariki yapmak,

f) Sağlık meslek eğitimi turizmine yönelik faaliyetlerde bulunmak; yurt içindeki eğitim kurumlarına yurt dışından öğrenci teminine aracılık etmek, yurt dışında eğitim kurumu açmak ve eğitim faaliyetinde bulunmak,

g) Faaliyet alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri etkinliklerde bulunmak, araştırma ve yayın yapmak,

ğ) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler, hizmet sunum standartları, akreditasyon kriterleri, fiyat tarifeleri ve hukuki düzenlemeler konusunda ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve bu konularda Bakanlığa önerilerde bulunmak,

h) Sağlık meslekleri eğitimi konusunda teşvikler geliştirmek, bu alanda uluslararası öğrencileri ve eğitim kurumlarını desteklemek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket; Yönetim Kurulu, Genel Müdür'e bağlı olarak Hukuk Müşavirliği, TMC Hasta Hizmetleri Müdürlüğü, İlaç ve Tıbbi Cihaz Operasyonları Müdürlüğü, Uluslararası Anlaşmalar Müdürlüğü ve Tanıtım ve Pazarlama Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı'na bağlı olarak da Mali ve İdari İşler Müdürlüğü, Sağlık Bilgi Sistemleri, Strateji ve İş Geliştirme Müdürlüğü, Sağlık Turizmi Yetkilendirme ve Denetim Müdürlüğü ve İnsan Kaynakları Müdürlüğü ile İstanbul Şube Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmıştır. Şirket sermayesinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığına ait olmakla birlikte 26.07.2018 tarih ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK)'de pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkilerin Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılacağı hükmü yer aldığından, Şirket Genel Kurulunun teşkilini Sağlık Bakanlığı oluşturmaktadır.

Şirketin en üst seviyede yetkili ve sorumlu karar organı, Yönetim Kuruludur. Yönetim Kurulu bir başkan ve dört üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanının teklifi üzerine, ilgili mevzuatta ve şirket sözleşmesinde belirtilen nitelik ve şartları taşıyan bir üyesini Genel Müdür olarak atar. Şirketin yürütme organı olan Şirket Genel Müdürü aynı

zamanda Yönetim Kurulu Başkan Vekilidir. Yönetim Kurulu Üyeleri Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda Genel Kurul tarafından atanmaktadır.

USHAŞ'ta çalışacak personel sayısı 150 kişi ile sınırlıdır. Şirket personeli 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak istihdam edilmektedir. Personelin özlük ve sosyal hakları konusunda ücret ile ilgili olarak Cumhurbaşkanınca şirket için belirlenen üst sınır, diğer haklar için ise 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaktadır.

Şirket çalışanlarının atama, ilerleme, nakil, emeklilik ve disiplin işlemleri 4857 ve 5510 sayılı Kanunlar ile USHAŞ İnsan Kaynakları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Şirketin 2021 yılı personel sayısı ve personel harcamaları, geçen yıl gerçekleştirmeleri ile birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Personel Sayısı ve Harcamaları

Personel Sayı ve Harcamaları	Personel Sayısı				Personel Harcamaları			
	2019	2020		2021	2019	2020		2021
	Personel Sayısı	Kadro Sayısı	Personel Sayısı	Personel Sayısı	Toplam Harcama Bin TL	Ödenek Bin TL	Toplam Harcama Bin TL	Toplam Harcama Bin TL
I-Yönetim Kurulu	5	5	5	5	248	306	306	489
IV-İşçiler	13	150	68	72	2.260	12.363	12.363	20.554
Toplam	18	155	73	77	2.508	12.669	12.669	21.043

2021 yılında personele yapılan harcamalar bir önceki yıla göre artarak 21.043.000 TL'ye yükselmiştir. Bu tutarın 20.554.000 TL'si işçilere yapılan, 489.000 TL'si ise yönetim kurulu üyelerine yapılan ödemeler ve ücret vergilerinden kaynaklanmıştır. İstihdam edilen personel sayısında 2020 yılına göre önemli bir artış olmamıştır.

1.3. Mali Yapı

Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş'nin nominal sermaye tutarı 313.957.791 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir. USHAŞ'ın hisselerinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığına aittir. Ancak Hazine ve Maliye Bakanlığının mülkiyet hakkı ile kâr payı hakkına hâlel gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlığında kalmak kaydıyla, USHAŞ'taki pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

USHAŞ'ın 2021 Yılı İş Programı ve Bütçesi, 14.04.2021 tarihinde yapılan 2020 yılı Olağan Genel Kurul Toplantısında onaylanmıştır. Şirketin 2021 yılı bütçesine ilişkin başlıca bilgileri geçen yıl gerçekleştirmeleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Bütçeye İlişkin Başlıca Bilgiler

	2020 yılı				2021 yılı		
	Birim	Bütçe	Gerçekleşen	Bütçeye Göre Sapma (%)	Bütçe	Gerçekleşen	Bütçeye Göre Sapma (%)
1-Personel sayısı	Kişi	13	68	423	100	72	-28
2-Personel giderleri	Bin lira	2.260	12.363	447	15.000	20.554	37
3-Tüm stoklar	Bin lira	94	67.067	71.247	467.067	32.872	-93
4-Toplam aktif varlıklar	Bin lira	9.951	489.366	4.822	620.768	407.775	-34
5-Duran varlık alımları (demirbaş ve haklar)	Bin lira	103	4.858	4.616	4.858	7.086	46
6-Toplam yabancı kaynaklar	Bin lira	1.647	173.077	10.472	304.810	56.064	-82
7-Net satış tutarı	Bin lira	2.342	2.080.387	88.691	1.590.885	215.073	-86
8-Tüm satış maliyetleri	Bin lira	1.725	1.580.490	91.492	1.313.732	167.692	-87
9-Yatırımlar	Bin lira	0	3.932	3.932	100.000	7.814	-92
10-Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr (EBITDA)	Bin lira	-2.380	401.748	403.759	240.843	-24.124	-110
11-Dönem karı veya zararı		-1.695	307.984	309.132	181.372	35.421	-80

Bu tabloda yer alan bilgiler, denetim ekibi tarafından USHAŞ'tan temin edilmiştir.

Şirket tarafından, 2021 yılı faaliyetleri sonucunda yılsonu itibarıyla; istihdam edilen 72 personel için 20.554.000 TL personel gideri yapılmıştır. Yılsonu itibarıyla stoklarda 32.872.000 TL tutarlı ticari mal bulunmaktadır. 2021 yılında 167.692.000 TL satış maliyeti yapılmış olup 215.073.000 TL net satış hasılatı elde edilmiştir. 2021 yılında gerçekleştirilen faaliyetler çerçevesinde Şirket toplam 35.421.000 TL dönem kârı elde etmiştir.

Üsküdar Belediyesi tarafından kullanım hakkı Sağlık Bakanlığına devredilmiş olan taşınmazın bir kısmının kullanım hakkı 2020 yılı içerisinde Bakanlık tarafından Şirkete devredilmiştir. Ofisin kullanıma hazır hale getirilmesi için 2020 yılında başlanılan yatırım harcamalarına 2021 yılında da devam edilmiş olup, toplamda 7.814.000 TL yatırım harcaması yapılmıştır.

Biosys Biyomedikal Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından geliştirilen, fikri ve sınai, mülkiyet hakları Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığına ait olan %100 yerli ve milli Biyovent marka orta seviye yoğun bakım tipi mekanik ventilatörün üretim ve ticarileştirme hakları da Şirkete devredilmiştir. Şirket tarafından sırasıyla beş bin adet cihaz Arçelik ve beş bin adet cihaz Aselsan fabrikalarında ürettirilmiş, ürettirilen ventilatörlerden 2020 yılından 2021 yılına devreden 914 adet ventilatörün 565 tanesi 2021 yılında satılmış olup, 2022 yılına devreden stok miktarı ise 349 adettir.

2021 yılı içinde toplam 121.828.000 TL tutarındaki alım gerçekleştirilmiş bunun 14.000.000 TL ilaç alım harcamalarına, 107.828.000 TL ise tıbbi cihaz sarf malzeme alımlarına ilişkin harcamalara aittir.

Şirket 2021 yılında Eximbank ile çalışmaya başlamış olup 100.000 ABD doları değerinde kredi kullanmış ve söz konusu krediyi de yıl içinde kapatmıştır.

2021 yılında toplam 3.993.000 TL kurumlar vergisi ve yapılan sözleşmelerden kaynaklı olarak 2.212.000 TL tutarında damga vergisi ödenmiştir.

2021 yılı toplam net satışları 215.073.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Satışların yaklaşık %66'sı yurtdışına ve yaklaşık %34'ü ise yurtiçine yapılan satışlardan kaynaklanmaktadır. Yurtiçine yapılan satışlar ilaç, sarf, tanı kiti, tıbbi cihaz ve ventilator satışları ile sağlık turizmi satışlarından, yurtdışına yapılan ihracatlar ise tanı kiti, ventilator, ilaç, sarf, tıbbi cihaz satışlarından kaynaklanmıştır.

Şirketin doğrudan bağlı ortaklığı Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri A.Ş.

(SADES)'dir. 2020 yılında kurulan Şirketin sermayesi 500.000 TL olup tamamı Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye aittir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, 2021 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre hazırlamıştır. USHAŞ'ın 2021 yılı aktif toplamı 407.775.000 TL, net satışları toplamı ise 215.073.000 TL'dir. Bu nedenle, Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenmektedir.

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst

bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, 2014 yılında TFRS uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayırıştırarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir. Bu kapsamda şirket TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirketin iç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinde eksiklikler olduğu, ayrıca iç denetim biriminin henüz oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

İç kontrol; kurumun amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynaklarının korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimini de kapsayan kontroller bütününden oluşan bir yönetim sistemidir.

2019 yılında tüzel kişilik kazanmış olan Şirket, organizasyon ve kuruluş çalışmalarını 2021 yılında da sürdürmüştür; idari yapılanma, iş akış yöntem ve süreçleri ve birimler arası görev paylaşımı ile ilgili bir kısım düzenlemeler yapılmış olmakla birlikte, etkin bir iç kontrol sistemi kurulması konusunda sistematik bir çalışma içine girilememiştir. Henüz risk analizleri yapılmamıştır. Şirketin iç denetim birimi bulunmamaktadır.

Kamu özel ayırımı olmaksızın, faaliyetlerini etkin, etkili ve ekonomik bir şekilde yürütmek ve kurumsallaşmak isteyen tüm işletme ve kuruluşlar için iç kontrol sisteminin önemi büyüktür.

Şirket faaliyetlerinin öngörülen amaç ve hedeflere uygun şekilde yürütülmesi, varlıkların korunması, hata ve hilelerin önüne geçilmesi, mali işlem ve kayıtların tam ve doğru olması, güvenilir mali bilgilerin zamanında sağlanması etkin bir iç kontrol sistemi ile mümkün olabilmektedir. İç kontrol sisteminin önemli bileşenlerinden biri de kurumsal risk analizlerinin yapılması ve bu risklere karşılık verecek tedbirlerin uygulamaya konulmasıdır.

Bu itibarla, Şirket faaliyetlerinin, belirlenecek stratejik hedefler doğrultusunda verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi, maruz kalınan risklerin izlenmesi ve kontrolünün sağlanması amacıyla; faaliyetlerin kapsam ve yapısıyla uyumlu, değişen koşullara uygun, etkin, yeterli bir iç kontrol ve risk yönetim sisteminin kurulması, yılda en az bir kez kontrol öz değerlendirmesi yapılması ve tüm bu faaliyetlerin sürekli ve sistemli bir şekilde izlenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Uluslararası Sağlık Turizmi Yapacak Olan Aracı Kuruluşlara Yetki Belgesi Verme İşlemlerinin Şirkete Devredilip Tekrar Geri Alınması

663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesinin USHAŞ tarafından verileceği belirtilmiş olmasına rağmen, yetki belgesi verme işlemleri Şirkete devredilmiş daha sonra Sağlık Bakanlığı tarafından yetki belgesi verme işlemleri yetkisi şirketin elinden alınmıştır.

663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2'nci maddesinde;

Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. (USHAŞ)'ın uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Sağlık Bakanlığına önerilerde bulunmak üzere kurulduğu ve bu kurumun anonim şirket statüsünde olduğu belirtilmiştir.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2'nci maddesinin birinci fıkrasında ise; uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesinin USHAŞ tarafından verileceği belirtilmiş; ancak Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'in “Yetki Belgesi” başlıklı 8'inci maddesinde ise uluslararası sağlık turizmi yapacak olan sağlık tesisi ve aracı kuruluşlara yetki belgesinin Sağlık Bakanlığınca verileceği ifade edilmiştir.

2020 Sayıştay Denetim Raporuna uygun olarak Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen görüşmeler üzerine 01.06.2021 tarihli makam oluru ile 04.06.2021 tarihli mesai bitiminden itibaren yetkilendirme sürecinin USHAŞ tarafından yerine getirilmesi kararlaştırılmış ve Bakanlık taşra teşkilatı ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Bu kapsamda, yetkilendirme süreci Şirket tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Daha sonra Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen görüşmeler üzerine 24.09.2021 tarihli makam oluru ile uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin tüm iş ve işlemlerin Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne devredilmesi kararlaştırılmış olup adı geçen Genel Müdürlüğün aynı tarihli yazısı ile Şirket tarafından sürecin Genel Müdürlüğe devredilmesi talebi sonucu aynı tarihte devir işlemleri gerçekleştirilmiştir.

İdare Hukukunun temel prensiplerinden olan “Normlar Hiyerarşisi” prensibi uyarınca, hukuk kuralları yukarıdan aşağıya doğru anayasa, kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik ve diğer alt düzenleyici işlemler (yönerge, genelge vb.) şeklinde sıralanmakta olup, düzenleyici normlar hiyerarşisinde alt düzenleyici bir normun üst düzeyde düzenleyici bir norma aykırı hükümler içermesi mümkün bulunmamaktadır.

Mezkûr mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi verilmesi görevi, 663 sayılı KHK'ya eklenen ek maddeyle 26.07.2018 tarihi itibarıyla USHAŞ'a aittir.

Kamu idaresi cevabında bulguya iştirak edilmekte olup, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli iş ve işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, 663 sayılı KHK ile USHAŞ'a verilen uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi verme yetkisinin Sağlık Bakanlığı tarafından tekrar USHAŞ'a devredilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Uluslararası Sağlık Turizmi Yapacak Olan Aracı Kuruluşlara Yetki Belgesi Verme İşlemlerinin Şirkete Devredilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus hakkında çalışmalar nihayetlenmediğinden 2021 yılı için rapor konusu edilmiştir.